

з поганою якістю повітря, є хронічне обструктивне захворювання легень (ХОЗЛ) (43%), рак легень (29%), ішемічна хвороба серця (25%), інфаркт міокарда (24%) та гострі інфекції нижніх дихальних шляхів (17%).

Висновки. Глобальні зміни складу світової атмосфери та їх кліматичні наслідки привертають дедалі більшу увагу до промислових аерозолів, здатних до того ж до транскордонних переносів. Промисловий пил є різновидом фізико-хімічних аерозольних систем, властивих не тільки виробничим приміщенням, а й атмосфері нашої планети завдяки інтенсивній людській діяльності, праці, промисловості та транспорту.

ЗАХВОРЮВАНІСТЬ ГЕПАТИТОМ А СЕРЕД НАСЕЛЕННЯ РІВНЕНСЬКОЇ ТА ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТЕЙ ЗА ПЕРІОД 2015-2024 РОКИ

Хоронжевська І.С., Юхимчук Ю.М.

Національний університет «Острозька академія»

Вступ. Вірусний гепатит А (ГА) – гостра інфекційна вірусна хвороба, яка спричиняє запалення печінки та має фекально-оральний механізм передачі. ГА не викликає хронічного захворювання печінки, але інколи може призводити до гострої печінкової недостатності та летального наслідку. За оцінками ВООЗ у 2016 р. у всьому світі від гепатиту А померло 7134 людини (що становило 0,5% смертей від усіх видів вірусних гепатитів).

ГА залишається актуальною проблемою громадського здоров'я в Україні. Епідемічна ситуація з ГА сьогодні ускладнюється через повномасштабну російську агресію проти нашої держави, яка розпочалась 24 лютого 2022 року. Зруйновані лікарні, тисячі непохованих тіл, пошкоджені водопроводи та каналізаційні мережі, що забруднюють довкілля, відсутність чистої питної води та електроенергії, велика кількість внутрішньо – переміщених осіб, які потрапляють в складні умови проживання, підвищують ризик поширення ГА.

Матеріали та методи. Для аналізу були використанні дані форм державної статистичної звітності № 1(місячна) № 2 (річна) «Звіт про окремі інфекції та паразитарні захворювання», № 40-здоров ДУ «Львівський ОЦКПХ МОЗ», ДУ «Рівненський ОЦКПХ МОЗ за 2015-2024 рр.

Результати дослідження. З 2019 р. в Україні спостерігалось зниження захворюваності ГА (показник 7,5 випадки на 100 тисяч населення) до 0,68 вип. на 100 тисяч населення в 2022 р. (зниження в 11 раз). В 2024 р., під час третього року війни, в Україні захворюваність ГА, порівняно з 2022 р., зросла в 6,7 р. У 2024 р. в Україні основний підйом захворюваності відбувся, в основному, за рахунок Закарпатської 33,4%, Івано – Франківської 18,7%, Вінницької областей 7,6% та м. Київ 6,7% випадків від загальної кількості.

У Рівненській області протягом 2016 - 2017 рр. показники захворюваності ГА були вищі від середньодержавного показника, в 1,1 рази (2016 рік) та 1,2 рази (2017 рік). З 2017 по 2023 роки в Рівненській області спостерігалось зниження захворюваності ГА (з 9,22 до 0,43 випадків на 100 тисяч населення (зниження в 21 раз). Проте в 2024 р, у Рівненській області захворюваність на ГА порівняно з 2023 р., зросла в 7,8 рази.

У Львівській області протягом 2015 - 2024 рр. показники захворюваності ГА були нижчі від середньодержавного показника. З 2016 р. у Львівській області спостерігалось зниження захворюваності ГА з 4,17 до 0,68 випадків на 100 тисяч населення в 2022 р. (зниження в 6 раз). У Львівській області в 2024 р. захворюваність на ГА порівняно з 2022 р., зросла в 2,05 рази.

Висновки. Захворюваність ГА у Львівській та Рівненській областях залишається актуальною проблемою, яке потребує постійної уваги з боку профільних фахівців. В умовах повномасштабної російської агресії ризик подальшого підвищення захворюваності ГА та ймовірність виникнення спалахів ГА оцінюється як високий, що потребує організації належного моніторингу, посилення профілактичних та протиепідемічних заходів на регіональному та національному рівнях.